

**WENCHE THINNESEN**  
**VOGTMANN**

**BARNDOMMENS RUM**

Novelle

## **BARNDOMMENS RUM**

© 2025 Wenche Thinnesen Vogtmann

### **AF SAMME FORFATTER:**

- OSCAR, MIG OG TØSERNE, FACET (1997)  
LIVETS OMSTÆNDIGHEDER, MELLEMGAAARD (2015)  
OS IMELLEM, BRÆNDPUNKT (2017)  
BEGÆRETS SIDER, NOVELLEBIDRAG, FORFATTERSKABET.DK (2019)  
UDENFOR, NOVELLEBIDRAG, BRÆNDPUNKT (2020)  
INDENFOR, NOVELLEBIDRAG, BRÆNDPUNKT (2021)  
KVINDEFANTASIER III, NOVELLEBIDRAG, POLITIKENS FORLAG (2021)  
BARE EN DAG UDEN, BRÆNDPUNKT (2021)  
VERDEN ER STØRRE END HER, NOVELLEBIDRAG, LEITURA (2022)  
OS, NÅR VI ER SAMMEN, BoD (2024)

## **BARNDOMMENS RUM**

Jeg kører ind på parkeringspladsen. Der holder kun et par biler hist og pist. Det er underligt at se det så tomt. Engang holdt der biler på næsten alle parkeringspladserne.

Jeg finder en plads og stopper bilen. Det er mange år siden, at jeg var her sidst. Da jeg kigger op, får jeg øje på en masse tomme vinduer. De sorte vinduesrammer er stadig en grim kontrast til den grå beton, der omgiver dem. Lejlighed på lejlighed til syvende sal og så langt øjet rækker.

Jeg bor end ikke i denne landsdel mere. Men jeg har hørt i Nyhederne, at det skal rives ned på grund af nedstyrtningssfare. Det har fået mig til at starte bilen og køre hertil. Jeg har brug for at se det en sidste gang.

Min barndoms rammer er ikke blevet kønnere med årene. Der er løbet alger ned af betonen flere steder. På gavlen er kunstværket fra midtfirserne kun en skygge af sig selv og i øvrigt overmalet med graffiti på hele det

nederste stykke. Det blev ellers skabt med det formål at pynte på den kedelige grå farve.

Jeg stiger ud af bilen. Det runger, da jeg smækker døren. Det er mærkeligt at se området så tomt. Engang var her et leben af børn, voksne, hunde og katte.

Jeg går hen og sætter mig på kanten af sandkassen. Sjovt, at den ikke syner af mere. Jeg husker den ellers som meget større. Der er sand i endnu. Jeg tager en håndfuld og lader det løbe mellem fingrene.

Legehuset står stadig lige op af sandkassen. Det er slidt af års brug. Det meste af malingen er skallet af.

Jeg griner for mig selv, da jeg kommer i tanke om det pornoblad, vi drenge i en periode havde gemt under noget sand under bordet. Det blev flittigt læst. Gad vide, hvordan det var lykkedes os at få fingrene i sådan et?

Det kan jeg ikke længere huske.

Jeg kigger op på kastanjetræerne. De er blevet større. De var ellers allerede høje dengang. Og de skygger stadig for solen. Det undrer mig, at alle fem træer stadig er her.

De voksne snakkede ellers tit om at fælde dem, fordi vi unger ikke kunne lade være med at kravle for højt op i dem. Men det blev aldrig til mere end snak. Sådan var det med mange ting. Ikke engang da Christian faldt ned fra toppen af det ene af træerne, skete der noget. Han brækkede ellers begge arme, punkterede den ene lunge, fik åbent benbrud og endte med at blive syet med nitten sting i ansigtet.

Han bar sit styrt med stolthed og var omgivet af den totale respekt siden den dag, fordi han ikke græd overhovedet. Han var nok i en slags choktilstand. For da ambulancen ankom, spurgte han frejdigt om han måtte sidde foran. Det fik han ikke lov til. Han blev i stedet forsigtigt hjulpet op på båren af falckredderne, anbragt bag i ambulancen og kørt afsted med fuld udrykning.

Jeg var sikker på, at de satte sirenen til, fordi han skulle dø. Men jeg turde ikke spørge nogen, om det var tilfældet. Så jeg afventede blot, og pludselig en dag kom han hjem igen. Det var dejligt at se ham i live, selvom det

så vildt uhyggeligt ud med alle de sting, han havde fået i ansigtet.

Jeg fortalte ham aldrig, hvor bange jeg havde været for, at han skulle være død.

Jeg rejser mig og går over mod det lille varmemesterhus. Der er stadig mærker efter diverse bolde på den side af muren, der vender over mod lejlighederne. Jeg smiler. Sjovt, at der til stadighed er blevet spillet bold op af den i alle årene.

Vi spillede tit mur. Når de voksne ikke så det, anbragte vi Per foran muren og skød efter ham med vores læderbolde. Den af os, der ramte ham flest gange, vandt.

Per sagde aldrig noget. Ikke engang dengang jeg ramte ham hårdt lige i hovedet, gav han udtryk for noget. Det var underligt. Jeg burde have sagt undskyld, men det fik jeg aldrig gjort.

Blodet fra hans næse hang på muren i lang tid efter. Det huskede jeg tydeligt. Dog kunne jeg ikke længere erindre, hvad der blev af ham. En dag var han bare væk.

Rygtet sagde, at hans forældre skyldte for huslejen og derfor stak af i nattens mulm og mørke.

Jeg går om til bagsiden af varmemesterhuset. Nedløbsrøret er stadig placeret i en udskåret fordybning i betonen. Det er bulet flere steder. Vi brugte det til at klatre op af. Vores små fødder satte vi i spænd mellem nedløbsrøret og muren og greb om det med hænderne og kravlede op som små aber.

Jeg har ikke sko og tøj på til formålet, men jeg griber alligevel fat om nedløbsrøret og får kantet mig op på det flade tag. Jeg børster mit tøj af og kigger rundt. En gammel tennisbold ligger i det ene hjørne. Den ser beskidt ud, så jeg lader den ligge.

Jeg går hen over den sorte tagpap. Det er ødelagt flere steder. Jeg sætter mig med fødderne ud over kanten og med front mod lejlighederne.

Flere har forladt deres lejligheder uden at tage deres gardiner med. Nogen steder er det lagener, der er blevet

brugt som gardiner. Det ser tarveligt ud. Jeg sukker og kigger op på den lejlighed, der var mors og min.

Vi boede på sjette sal til venstre i nummer atten. Det var godt, at vi boede så højt oppe. Så kunne ingen se, når mor havde det svært.

Det var værst, når hun ikke havde taget sine piller. Så var jeg ikke meget hjemme. Min far vidste jeg ikke, hvem var. Mor havde det med at ændre forklaring på det, alt efter hvilken sindstilstand hun var i.

I mange og lange perioder påstod hun, at det var James Dean, der var min far. Men i og med at han døde allerede i 1956, og jeg først er født i 1974, havde jeg visse forbehold overfor denne forklaring.

Men sådanne ubetydelige detaljer, som min mor yndede at kalde det, gik hun ikke så højt op i. Hun påstod, at det var James Dean, der havde efterstræbt hende, og så var der i grunden ikke mere at diskutere i den sag. Jeg troede hende ikke. Jeg drømte til gengæld i alle mine barneår om, at det var bokseren Muhammed Ali, der var

min far. Jeg havde mørkt hår ligesom ham, og han var så sej.

Men de andre unger i kvarteret påstod, at min far var den tyrkiske grønthandler fra butikken i centeret. Nogen havde fortalt dem, at de havde set min mor i bagbutikken i tiden før min fødsel, selvom hun ikke arbejdede der.

Jeg ville ikke være barn af en grønthandler, så jeg tævede dem, der påstod, at han var min far. Men da mor døde i 1989, mødte han op til begravelsen. Han trak mig efterfølgende til side og sagde, at han gerne ville hjælpe mig, men dengang ville jeg ikke hjælpes.

Jeg var i sorg og bange for det, der skulle ske. Så jeg bad ham om at forsvinde. Det ville han ikke. Jeg truede ham med en butterflykniv. Det fik ham til at gå, og jeg blev anbragt på en institution. Jeg havde ikke set ham siden. Hans navn kendte jeg ikke engang. Min historie var mangelfuld. Det havde jeg været nødt til at leve med hele mit liv. Det var som en bog med masser af blanke sider.

Jeg mærker en begyndende migræne. Det er ikke helt nemt at vende retur hertil. Minderne er ikke ubetinget positive. Stedet oser af social dumping af familier, som ikke kunne fungere andre steder.

Råheden var en nødvendighed for at overleve. Normaliteten var ikke en del af vores virkelighed. Jeg tager min pung op af baglommen, finder en migrænepille frem og sluger den. Migrænen har forfulgt mig hele mit voksenliv. Ligesom uroen har haft det med at få mig til at lave uhensigtsmæssige ting. Måske bar min mor en del af skylden for min tilstand?

Jeg huskede ikke mange gode ting om hende. Hun gik hjemme alle årene. Hendes førtidspension var, hvad vi havde at leve for. Det levnedede ikke mange muligheder for at lave noget sjovt. Pengene havde det med at gå til medicin, sprut og smøger, og maden havde det med at bestå af toastbrød med syltetøj.

Lejligheden var snavset. Det med at få gjort rent, var ikke hendes stærke side. Dagene brugte hun i stedet foran

fjernsynet eller vandrende omkring i lejligheden snakkende med sig selv. Hvis altså ikke hun var indlagt med diverse psykoser.

I de perioder hun var indlagt, boede jeg hos underboen. En venlig, men gammel, dame. Hun lavede god mad til mig og snakkede om alt mellem himmel og jord. Jeg elskede at være hos hende, selvom jeg aldrig indrømmede det overfor de andre unger i kvarteret.

Når jeg var sammen med dem, kaldte jeg hende for heksen. Hvorfor anede jeg ikke? Desværre døde hun kort før mor. Jeg nåede aldrig at takke hende for hendes gæstfrihed. Det har tit ærgret mig siden hen.

Jeg får øje på den grå el-kasse, der står en meters penge fra døren ind til nummer tyve. Den er beskidt og overmalet med grimme ord, men intakt. Det er mange år siden, at jeg har skænket den en tanke. Vi brugte den ellers altid som dåse, når vi legede dåseskjul. Og pigerne brugte den som hest, når de legede rideskole. Mia påstod

altid hårdnakket, at hun havde førsteret til den. Fordi hun, som den eneste af os, boede i nummer tyve.

Det var kun indtil den dag, jeg og to andre drenge trak hende ind i legehuset og gav hende et par flade. Vi fik fortalt hende, at der kom flere af dem, hvis ikke hun stoppede med at ville bestemme over el-kassen. Det hjalp, og derefter havde alle lige ret til den.

Jeg kigger rundt. Ikke meget har ændret sig, siden jeg var en del af området. Det er som om, at tiden er gået i stå her, mens resten af landet er styrtet afsted i ekspresfart.

Kun det røde og hvide bånd foran alle indgangsdørene til opgangene er nyt. Afspærringen er mærket med et *adgang forbudt* for hver løbende meter. Jeg griner lidt for mig selv. Måske skulle politiet have sat afspærringen op for mange år siden og ikke først nu. Dette sted har aldrig egnet sig til at rumme mennesker. Dertil er det alt for trist.

Kælderskakterne minder mig stadig om nedgangen til helvede. Jeg kan stadig mærke følelsen af frygt blot ved at

gense betontrapperne ved hver opgang. Jeg gyser ved tanken.

Kælderen var klart det værste sted at opholde sig. Lange, snørklede gange med små kælderrum bygget op af det rene pap. Luften lugtede grimt der. Jeg hadede kælderen og frygtede den endnu mere. Når jeg skulle derned med min cykel, forestillede jeg mig altid, at en af kvarterets narkomaner sad på lur og kun ventede på at overfalde mig. Det skete dog aldrig. Og kælderen var måske det eneste sted, hvor der aldrig skete noget af betydning. Alligevel frygtede jeg den mere end alt det andet tilsammen.

Lugten af kælderen kan jeg genkalde mig på ingen tid. Det får mig til at lukke øjnene et øjeblik. Følelsen af ubehag vil jeg gerne have til at forsvinde igen. Det er ikke til at holde ud at være i. Jeg ryster kort mit hoved og åbner øjnene igen. Kælderen forsvinder fra mit indre. Det er en lettelse. Den har ellers haft det med at forfølge mig.

Jeg skuler hen til den stuelejlighed, hvor Morten boede. Den ligner til forveksling alle de andre lejligheder. Men jeg husker stadig, da Morten og hans familie boede der. Hans far drak, og når han var i sit onde lune, kunne vi sidde på dette tag og se, hvordan han gav moderen tæv.

Morten sagde aldrig noget, men sad bare tavs og kiggede på ligesom os andre. Men en sen aften, da vi var i vores tidlige teenageår, overfaldt han sin far med en kniv. Det skete, mens faderen lå og sov brandert ud på sofaen. Faderen døde ikke, men Morten kom et andet sted hen at bo, hvor ved jeg ikke.

Jeg har aldrig siden hørt, hvad der blev af ham. Jeg havde ellers tit tænkt på, hvad der mon drev ham til at stikke sin egen far ned. Svaret havde jeg aldrig fået. Måske havde han bare fået nok af at se faderen mishandle moderen på grummeste vis igennem hele hans opvækst, og det kunne jeg godt følge ham i. Det var heller ikke noget kønt syn, når faderen virkelig gik til den med

slagene. Det værste var dog, når han slog hende med en baseballkølle, så skreg hun virkelig.

Finn ved jeg til gengæld godt, hvor er. Han sidder i Vestre Fængsel for narkosalg. Jeg så ham tilfældigt i en udsendelse i fjernsynet en dag. Han så slidt ud, selvom han er en tand yngre end jeg. Hans liv var heller ikke det nemmeste. Hans mor levede af at sælge sig selv. Så der var altid et rend af mænd i deres opgang. Det drillede vi ham med. Vi kaldte ham for luderens dreng. Det fik ham til at gå amok, men det var vi ligeglade med. Han var mindre end de fleste af os andre og havde ikke en chance.

Det måtte være underligt for ham at skulle dele sin mor med en masse fremmede mænd, men det tænkte jeg først over langt senere. Og hans største problem var måske snarere, at han ikke måtte være i lejligheden, når hun havde besøg. Så uanset vejrliget kunne man altid finde Finn i området, hvis altså ikke det lykkedes ham at komme ind hos én af os andre.

Jeg lukkede ham aldrig ind. Jeg ville ikke have nogen overhovedet skulle vide, hvor ulækkert vi boede. Det var flovt. Men Mortens mor havde en svaghed for ham, så han var tit hos dem.

Min migræne begynder at lette. Det er rart. Til tider virker første pille ikke, og jeg er nødt til at tage en mere, men det slipper jeg for i dag. Jeg finder en pakke tyggegummi i lommen og tager et stykke.

Gad vide, om lykken kan blomstre sådan et sted som her? Jeg prøver, om jeg kan komme i tanke om noget, der kunne betegnes som lykke, da vi var børn.

Og jo, hvert år til fastelavn blev der slået katten af tønden på den store asfalterede plads. De voksne fra beboerforeningen skabte en god eftermiddag for os unger.

Når vi havde slået katten af tønden, var der fastelavnsboller og slikposer i forsamlingshuset. Og film på det store lærred. Så sad vi unger på rad og række i vores kostumer og hyggede os. Pausen fra de ensformige dage var rar. Så smilede lykken til os et kort øjeblik. Jeg

huskede stadig tydeligt, hvordan jeg inderligt ønskede, at dagen aldrig måtte slutte.

Og lykken smilede endda yderligere til den bedst udklædte, fordi det gav en ekstra slikpose. Jeg vandt tre år i træk. Mor gik meget op i, at jeg var sjovt udklædt, og hun skabte de flotteste dragter. Det var jeg stolt over. Også selvom hun aldrig viste sig til selve afholdelsen af fastelavnshøjtidene. Men hun havde gjort noget udelukkende for min skyld, og det skete ikke så tit. Det fik mig til at tro, at hun trods alt holdt lidt af mig.

Sankt Hans var også en sjov dag. Der kørte vi unger altid rundt på vores cykler og samlede brandbare materialer sammen fra områdets store grønne containere. Klaustrofobien, når jeg kravlede ind i containerne, lod jeg mig dog aldrig mærke med. Så ville de andre bare kalde mig for tøsedrengen, og det havde jeg ikke brug for at blive kaldt.

Affaldet smed vi ovenpå den bunke, varmemestrene allerede havde skabt af indsamlet grønt fra området. Bålet

var placeret i grøften for enden af parkeringspladsen. Det tog det meste af dagen for os unger at samle ind, men vi gik op i det med liv og sjæl, så det betød ikke noget, at vi skulle bruge alt den tid på det.

Heksen lavede min mor hvert eneste år, og til dette arrangement mødte hun altid op. Hun insisterede på, at heksen blev sunget godt på vej. Men hun sang mere højt end godt, så jeg plejede aldrig at stå sammen med hende, når bålet blev tændt. Det var for pinligt, men aftenen var sjov, fordi både børn og voksne var glade for en stund.

Jeg smiler ved tanken om disse minder. Min migræne er helt væk nu. Jeg rejser mig og springer ned fra varmemesterhuset. Det støder kort i mine fødder, da jeg rammer jorden. Det får mig til at give et kort støn fra mig. Smerten forsvinder dog lige så hurtigt, som den opstod.

Jeg går over mod grøften, hvor Sankthansbålet altid var. Den brede betonbro, der er ført hen over grøften, er der stadig. Autoværnet træder jeg hen over uden problemer og begynder at gå ned af skråningen.

Vi legede tit under broen. Det var et både skræmmende, men også dragende, sted at opholde sig. Der var altid lidt halvmørkt og koldt der, fordi hverken dagslyset eller solen kunne nå ind under broen.

Til gengæld kom de voksne der aldrig. Det gav os muligheden for at gøre, hvad vi lystede. Det var mest mig og tre af de andre drenge, der kom der. Vi skrev vores navne på betonen med kul og kaldte det for *vores sted*.

Det budskab forstod de andre unger godt. De kom der kun, hvis vi havde inviteret dem, og det gjorde vi sjældent. Jeg kunne godt lide den magt, at vi fire havde tilsammen. Det gav status at agere sej, også selvom vi ikke var det indeni, men det opdagede de andre aldrig.

Her er masser af brændenælder. Jeg sparker til dem for at få dem til at lægge sig ned, så jeg kan komme frem til *vores sted* uden at blive ramt alt for meget. Det svier allerede på mine ben. Jeg bander for mig selv, men jeg fortsætter alligevel med at gå ned af skråningen.

Inde under broen er der kun bar jord. Stedet er overmalet med graffiti. Der ligger masser af gamle øldåser og cigaretskod og flyder. Det ser tarveligt ud. Det bålsted, vi lavede en gang for længe siden, er der stadig. Det er blevet udbygget med træstubbe til at sidde på, og der ligger en stak bambuspinde med antydningen af gammel dej på.

Vi lavede aldrig snobrød. Vi brugte tiden på at brænde gamle dæk af eller hvad vi lige havde ved hånden. Det stank forfærdeligt, men det generede os ikke det mindste. Hvis vi havde mange tændstikker, yndede vi at tage en stak og tænde dem lige under næsen på os selv. Det brændte voldsomt i næsen, men det var sjovt at se, hvordan svovlrøgen væltede ud af munden på os på den måde.

Bedre var det, hvis jeg kunne slippe afsted med at stjæle smøger fra mor. Hun rullede dem selv, men hun havde ikke altid styr på, hvor mange hun lavede. Det

gjorde det nemt at stjæle af dem. Så røg vi dem i stedet for tændstikkerne.

Jeg hadede egentlig at ryge, men det sagde jeg aldrig højt. Smøgerne smagte virkelig dårligt, og min mor havde en tendens til at rulle dem så hårde, at det var svært at holde liv i dem. Vi skulle suge temmelig hårdt, og filteret blev helt vådt, fordi vi fik pattet for meget på det.

Jeg gyser ved tanken om spytvåde smøger, der gik på omgang mellem os. Fornemmelsen kan jeg nemt fremkalde mig. Jeg går hen og sætter mig på den ene træstub. En følelse af modløshed fylder mig. Det er mange år siden, at jeg har tænkt så intenst på mit barndoms rum.

I mange år har jeg helst villet glemme det, der var. Måske handler det om, at mor døde, og at jeg blev fjernet fra mine vante omgivelser. For selvom min virkelighed ikke var den skønneste, så var det jo det, jeg kendte.

Hierarkiet blandt os unger var til tider barskt og ubarmhjertigt, men det var alligevel trygt på sin egen særegne måde. For vi vidste præcist, hvad vi havde at

rette os efter. Alle var hundrede procent bevidste om deres plads i hierarkiet, og den samhørighed, der fandtes mellem os børn, når det virkelig gjaldt, har jeg aldrig siden mødt i samme omfang.

Jeg ville bare ønske, at det ikke var mig, der havde fundet mor død. Men hvem skulle det ellers have været? Der kom ikke andre i vores lejlighed. I lang tid efter hadede jeg hende for hendes valg. Nu forstod jeg bedre, hvor syg hun var. Men at finde hende hængende i et stykke tovværk fra lampeudtaget i stuen var en oplevelse, der for altid ville være en del af mig. Synet stod stadig lyslevende for mig. Hun gjorde mig virkelig ondt med den handling.

Jeg kom hjem fra skole en dag og kunne med det samme fornemme, at noget var galt, da jeg låste mig ind. Jeg råbte "Hej," men fik ikke noget svar. Hun plejede ellers altid at komme ud i gangen, uanset hvor skidt hun havde det.

Jeg gik derfor med bange anelser hen mod døren ind til stuen. Og chokket fik mig til at stoppe op i døråbningen.

Hun så mærkelig ud, som hun hang der. Hendes øjne stirrede tomt frem for sig. Jeg stod længe og kiggede på hende. Det var som om, at jeg ikke helt troede på det, jeg så, men det var rigtigt.

Jeg endte med at gå hen og samle den spisebordsstol op, som hun havde stået på. Hun havde sparket den væk under sig selv, og den lå nu og flød op af sofaen.

Jeg fandt min butterflykniv frem og fik hende skåret ned, men det var for sent. Hun havde ikke længere puls. Jeg tog hendes hånd og sad længe på den måde. Det var underligt at mærke hende. Det var år siden, at der havde været nogen som helst fysisk berøring mellem os.

Jeg kigger rundt og er fuldt ud bevidst om, at hendes død gjorde det svært for mig i årene, der fulgte. Antydningen af noget kul midt mellem alt graffitten på

betonen fanger mit blik. Det ser ud som om, at der står noget. Jeg rejser mig, går hen og kigger nærmere på det.

Jeg griner, da jeg svagt kan tyde, at der står Anja med et hjerte rundt om. Vi var vist alle sammen lidt lune på Anja. Det kan derfor være hvem som helst af os drenge, der har skrevet det.

Hun havde langt lyst hår og de smukkeste blå øjne. Hendes mor arbejdede i en tøjbutik i centeret, så hun havde altid alt det nyeste tøj på.

Hun var høj, slank og havde store bryster. Og vi drenge snakkede tit om alt det, at vi gerne ville lave sammen med hende, hvis vi en dag fik chancen. Et par år før mors død fik jeg lokket hende med herved, uden de andre var med. Jeg havde aldrig været alene med en pige før på det tidspunkt, så jeg var lidt spændt. Men jeg fik alligevel spurgt hende, om jeg måtte kysse hende. Det sagde hun ja til, og hun kyssede endda velvilligt tilbage.

Det gjorde mig vild og ivrig. Jeg rørte uhæmmet ved hendes bryster. Det sagde hun ikke noget til. Hun åbnede

bare stønnende mine bukser og stak sin hånd ned i mine underbukser. Det var mere, end jeg nogensinde havde drømt om, og jeg havde svært ved at styre mig. Det hele kørte rundt for mig. Hun var skøn og smagte af tyggegummi med jordbærsmag.

Hun stoppede med at kysse mig og spurgte om vi skulle lægge os ned, men det nåede vi aldrig. Jeg kom i det samme i hendes hånd. Hun kiggede forskrækket på mig og sagde 'Adr.' Jeg undskyldte, men hun bukkede sig bare ned, tørrede hånden af i jorden og gik uden at sige et ord.

Siden ville hun aldrig med ned under broen igen. Jeg prøvede ellers at lokke hende af flere omgange, men det blev altid til et rungende nej fra hendes side. Hendes nej ærgrede mig virkeligt. Jeg ville gerne, at vi skulle gøre det om, og det gerne igen og igen.

Jeg smiler ved tanken om Anja. Hun var en smuk pige. Hun er faktisk stadig lækker. Jeg mødte hende tilfældigt i toget for et par år siden. Hun virkede så tilfreds. Hun

fortalte, at hun kun var i landet på grund af noget konference. Til dagligt bor hun i Frankrig med sin mand og fire børn, tror jeg nok, hun sagde.

Jeg kigger over på den modsatte side af broen. Der er sat autoværn op ovenfor skråningen. Det var der ikke dengang, at jeg boede her. Der var der kun autoværn på den side, hvor lejlighederne lå.

Vi brugte altid den side af skråningen uden autoværn som kælkebakke om vinteren. Den var bulet og ujævn, og det endte altid med, at en af os kom til skade. Men det afholdt os ikke fra at kælke der alligevel. Hvis der var voksne, der opdagede os, blev vi jaget væk. Vi vendte dog altid retur, lige så snart de voksne var væk igen. Jeg elskede at kælke. Det gav en følelse af frihed at suse ned af skråningen. Også selvom jeg aldrig kom til at eje en kælk. Jeg brugte altid at køre på en plasticpose. Det gav blå mærker på enden, men det var det hele værd.

Når der ikke var sne, legede vi ninjaer der. Den leg gad pigerne aldrig være med til. De sagde, at det gjorde

ondt at blive ramt. Det gjorde det også, men det var jo ligesom det, der var sjovt. Også selvom jeg selv hadede at blive slået i maven, men jeg lod bare som ingenting, når det skete. Hvis jeg havde sagt noget, ville de andre konsekvent være gået efter min mave.

Når vi fik øje på Fulde Mogens på sin cykel på vej hjem fra bodegaen, stoppede vi med at lege og begyndte at råbe skældsord efter ham. Det fik ham til at råbe lorteunger og det, der var værre, efter os. Hvis vi var heldige, og det var vi tit, så gjorde vores forstyrrelse, at han ikke både kunne styre cyklen og samtidig råbe efter os og derfor endte med at køre ud over skråningen. Så lå han der og råbte endnu mere.

Vi lod ham bare ligge. Han var næsten altid for fuld til selv at komme op igen, og det vidste vi. Efter lidt tid begyndte han at kalde på os på en mere venlig måde, og som regel var det Jesper og mig, der gik over til ham, fordi vi var de største.

Jeg var ikke bange for ham. Han gjorde aldrig andet end at råbe efter os. Han tilbød os konsekvent penge, hvis vi ville hjælpe ham op og hjem. Det gjorde vi så for en halvtredser hver. Vi vidste godt, hvilken lejlighed der var hans. Vi havde været der mange gange.

Vi fik ham bakset op i fællesskab. Og så tog jeg cyklen, og Jesper støttede ham, og så byttede vi på halvvejen. Hans lejlighed lå et pænt stykke fra skråningen. En gang nægtede vi at hjælpe, fordi han havde tisset i bukserne. Så tilbød han os hundrede kroner hver. Det fik os straks på bedre tanker. Vi kunne få meget slik for tohundrede kroner.

Jeg kunne stadig erindre den lugt af urin og øl, der omgav ham. Det lugtede fælt. Jeg forestillede mig, at han ikke kom så tit i bad, men sådan var det nok for mange af os.

Jeg konstaterer for mig selv, at Fulde Mogens nok er død og borte for mange år siden med det indtag af alkohol, han havde.

Jeg begynder at gå tilbage af samme vej, som jeg kom. Brændenælderne er stadig trådt delvist ned. Da jeg når autoværnet, sætter jeg mig et kort øjeblik og klør mig de steder på benene, hvor jeg er blevet ramt af brændenælderne.

Den tatovering, Jesper og jeg lavede på hinandens ankler, syner ikke af meget mere. Meningen var, at den skulle signalere evigt venskab, men jeg aner ikke, hvad der er blevet af ham.

Jeg har ikke set ham siden dengang, jeg kom på institution. Jeg har ellers tit savnet ham. Vi var virkelig venner. Jeg ville egentlig gerne, at han skulle have været en del af mit ungdoms- og voksenliv, men sådan blev det af ukendte årsager ikke.

Jeg spurgte Anja i toget, om hun vidste noget om ham. Og hun mente at have hørt, at han var flyttet til Norge for at arbejde der, men hun var ikke sikker. Det lød egentlig meget sandsynligt, for så vidt jeg kunne huske, var hans mor nordmand.

Det sagde han i hvert fald, når nogen spurgte. Jeg mødte hende aldrig. Og Jesper kunne ikke engang selv huske hende. Hun stak af med en anden mand, da Jesper var lille, så han boede alene med sin far. Han havde et billede af hende stående på sit skrivebord i alle de år, jeg kom hos ham.

Anja vidste dog med sikkerhed, at Anders ikke bare havde nøjes med at sniffe det lighergas, vi eksperimenterede med på et tidspunkt. Han var fortsat i lige linje derfra med alverdens stoffer, og han havde ikke evnet at komme fri af det igen. Det kom ikke bag på mig. Han var altid lige en tand længere fremme i skoene end os andre, og hans forældre var vist nok også på et eller andet. De så i hvert fald altid skæve ud.

Jeg går tilbage mod bilen. En melankoli rammer mig. Det er ambivalent at gense området. Jeg har tit tænkt på at vende tilbage hertil, men jeg har aldrig haft modet. Til tider har jeg tænkt, at jeg ikke ville kunne gense det uden

at give mig til at tude, men den effekt har gensynet ikke på mig.

Minderne rammer mig dog. Det gør ondt at tænke på, at de livsbetingelser, vi børn blev budt dengang, kunne have været undgået, hvis myndighederne havde gjort indsigelser overfor det åbenlyse. Men der skete ingenting.

Ikke engang da Kenny var blevet brændt adskillige gange med cigaretter på armene af sin far, skete der noget. Det samme var i grunden tilfældet for Ahmed. Hans far led af krigstraumer, og det betalte Ahmed den fulde pris for. De boede på første sal, så alle kunne høre, når han blev slået med livremmen og andre forhåndenværende genstande af sin far. Han skreg altid enormt højt, men det gjorde hans far også.

Vi vænnede os til, at det skete med jævne mellemrum. Eller rettere, det gjorde jeg ikke. Men jeg fortalte aldrig de andre, at det gjorde ondt på mig, når jeg hørte Ahmed skribe. Det forfulgte mig bare på den tavse måde. Det var ligesom en del af pakken ved at bo her. Jeg hadede i

grunden vold som udtryk, også selvom jeg selv brugte flittigt af det i mine teenageår.

Mette påstod, at hun kunne høre Ahmed græde i timevis bagefter. Måske havde hun ret. Hun havde i hvert fald værelse lige over ham, og der var hun tit. Hun fik stuearrest for det mindste, og det var altid i lang tid. I mange perioder var hun ikke at finde i området. Hun må have følt sin barndom som et fængsel. Gad vide, hvad hun lavede i dag?

Måske skulle jeg prøve at søge efter dem alle sammen på de sociale medier? Det har jeg ellers afholdt mig fra at gøre, fordi jeg ikke har været parat til at blive direkte konfronteret med fortiden. Men måske er tiden inde nu?

Gad vide, hvordan de hver især husker vores barndoms rum? Mon de husker det samme som mig? Eller har de oplevet vores virkelighed helt anderledes? Måske skulle jeg ligefrem prøve at samle dem alle sammen hjemme hos mig en dag? Ja, måske. Men det må lige vente, til Finn er blevet løsladt fra Vestre Fængsel.

Da jeg når frem til bilen, finder jeg bilnøglerne i lommen og låser den op. Døren binder, da jeg åbner den. Det er snart en gammel bil. Jeg sætter mig ind, men lader døren stå åben. Det er vigtigt at få sagt ordentligt farvel. Jeg kigger igen op på vores lejlighed.

For søren, mor gjorde mig ondt med sit selvmord. Tiden efter var så svær. Jeg ville til stadighed ønske, at hun havde valgt en anden løsning. Jeg sad bare der helt alene med hende. Hendes blik glemte jeg aldrig. Hendes krop var tung. Hun virkede afslappet. Måske for første gang nogensinde.

Efter at have siddet med hende på gulvet en tid, bar jeg hende op i hjørnesofaen og lagde et tæppe over hende. Der var mærker på hendes hals efter tovværket. Det kunne jeg ikke holde ud at se på, så jeg hentede et tørklæde i hendes skab, og lagde det hen over hendes hals.

Hun lignede en, der sov, som hun lå der. Jeg tændte to af hendes smøger, og satte den ene i hendes mundvig, mens jeg røg den anden. Asken fra hendes smøg landede

på hendes kind. Jeg pustede det væk. Smøgen tog jeg fra hende, da den næsten havde røget sig selv helt ned til filteret.

Jeg lagde mig på maven og betragtede hende. Hendes hud var grå og fyldt med hudorme. Hendes hår trængte til at blive klippet, men hun hadede at gå til frisør, så hun klippede altid sig selv.

Jeg havde aldrig tænkt på hende som andet end min mor. Min syge mor, der sagde mærkelige ting, når psykoserne var på det højeste, men pludselig så jeg en kvinde, der bag alt det syge engang måtte have været attraktiv.

Hendes historie kendte jeg knap, og nu ville jeg aldrig få mulighed for at høre den. Det havde hun udelukket mig fra på den her måde. Gad vide, om hun elskede mig? Hun snakkede aldrig om følelser. Det evnede hun ikke i alt det svære. Hun snakkede mest om de fjernsynsudsendelser, hun så hver dag. Det var ret kedeligt at høre på. Jeg anede

ikke, om jeg elskede hende. Men hun var min mor og alt, hvad jeg havde.

Jeg græd ved tanken om, at alt ville blive forandret herfra. Jeg vidste, at jeg burde ringe efter en ambulance, men jeg kunne ikke få mig selv til det. Når ambulancen først kom, startede kaos. Det magtede jeg ikke lige. Det var nemmere at blive i det vakuum, der var lige nu. Her var der stille og ingen krav. Jeg havde lyst til at stoppe tiden, men det var ikke en mulighed, jeg havde. Det vidste jeg selvfølgelig godt, men jeg var bange. Jeg lå i timer og betragtede hende. Hun fik fred. Jeg fik æren af at være i livet helt alene. Det gjorde mig vred. Hun svigtede mig med sin handling. Jeg kaldte hende en masse grimme ting, men hun reagerede ikke. Hun lå bare præcis, som jeg havde anbragt hende.

Jeg rejste mig, gik ind i soveværelset og fandt hendes smykkесkrin frem. Det var låst. Det havde det altid været. Hun havde altid sagt, at jeg ikke måtte gå i det. Jeg tog det

med ud i køkkenet, tog en køkkenkniv og fik lirket låsen op med den.

I skrinet lå der en håndfuld ungdomsbilleder af hende. Hun smilede på dem alle. Det var mærkeligt. Jeg så hende aldrig smile. Engang måtte hun have været glad. Gad vide, hvornår det forsvandt? Det bedste af billederne lagde jeg på bordet. Det ville jeg have med mig.

Der lå ydermere nogle kærestebreve i det fra en mand, jeg ikke kendte. Jeg gad ikke læse dem. Smykkerne lå hulter til bulter i bunden. Det var svært at forstå, hvorfor hun havde vogtet sådan på skrinet. På mig virkede det underligt, at disse ting skulle være hemmelige.

Jeg havde altid forestillet mig, at der lå kontanter i det eller det, der var bedre, men det var ikke tilfældet. Under smykkerne lå der et lille sort/hvidt billede. Jeg fiskede det frem. Det var af hende og mig. Jeg lå i hendes favn på sygehuset. Det måtte være taget kort efter, at jeg var blevet født. Hun så træt, men stolt ud, på billedet.

Jeg lagde det på bordet sammen med ungdomsbilledet. Det ville jeg også have med mig. Jeg lukkede skrinet, tog billederne og gik ind og satte mig i sofaen igen. Jeg tændte endnu en af hendes smøger. Billederne lagde jeg på bordet. Jeg kiggede længe på begge to.

Det var ikke til at se, hvad hun måtte have tænkt, da billederne blev taget, men hun havde været virkelig smuk engang. Jeg havde ingen anelse om, hvornår hendes sjæl blev invaderet og fjernede det smukke fra hendes ydre.

Måske var det mig, der var skyld i hendes smerte? Tanken gjorde mig ked af det. Tænk, hvis det var mig, der havde skabt hendes tilstand? I så fald var det min skyld, at hun havde valgt at tage livet af sig selv.

Skyldfølelsen rev mig midt over og sendte mig ud på en større rejse med frustrationer, vrede og håbløshed som faste rejsekammerater i lang tid derefter. Ensomheden prøvede jeg at dulme med diverse stimuli blot for at opdage, at det ikke dæmmede op for andet end

abstinenser og et indædt ønske om at turde være i livet uden at være skæv det meste af tiden.

Mine ungdomsår erindrer jeg som alt andet end sammenhængende. Jeg drømte om et, men gjorde det stik modsatte. Når jeg kæftede op og var truende, var det dybest set bare et ønske om at blive set, elsket og anerkendt for den, jeg var. Men hvem skulle kunne elske én som mig?

Jeg gjorde det ikke nemt for mine omgivelser med min konstante truende adfærd. Jeg fik aldrig fortalt nogen, at jeg dybest inde var bange for livet. Bange for at ende i ensomhedens skarpe kløer.

Der var jo ingen, der besøgte mig, efter jeg kom på institution. På papiret havde jeg både onkler, tanter, to mostre og en bedstemor, men i virkelighedens verden havde jeg ingen. Det var et livsvilkår for mig dengang.

Jeg sukker.

Vores lejlighed ligner til forveksling alle de andre, men hver lejlighed har alligevel sin egen historie at

fortælle. Men om ikke særlig længe bliver historierne jævnet med jorden, og de vil derefter kun være at findes i de mennesker, der levede her. Eftertiden vil aldrig få kendskab til, hvad der var vores virkelighed engang.

Og gad vide, hvad jeg ville sige til mig selv i min unge og forvirrede krop, hvis jeg kunne? At det nok skal gå alligevel? At livet arter sig på trods? Ja, det ville helt sikkert være det, jeg ville sige.

Pludselig virker det hele ikke længere så slemt. Det smertelige fylder mindre i mit indre. De grimme ting fra dengang har sin andel i min livshistorie. Det kan jeg ikke ændre på, men hadet kan jeg prøve at komme til livs. For selv om fortidens virkelighed langt fra var et skønmaleri, så var det nu engang sådan, at det var for os børn, og vi overlevede jo trods alt.

Mit blik flakker fra lejlighed til lejlighed. I Mettes lejlighed hænger der ingen gardiner. Vinduerne er tomme. Måske var det slet ikke dem, der boede der til sidst? Jeg

griner for mig selv, da jeg kommer til at tænke på hendes sure far.

Christian og jeg lå somme tider på lur og ventede på, at han kom hjem fra arbejde. Det gjorde han nærmest samme tid hver eneste dag. Når han gik ind i opgangen, ventede vi et kort øjeblik, inden vi listede efter ham. Når vi kunne høre elevatoren køre op, løb vi hen og hev så hårdt i elevatordøren, at elevatoren stoppede. Så hang han der og kunne hverken komme op eller ned. Han blev altid stiktosset og råbte højt, men lige meget hjalp det.

Elevatoren sad fast.

Han trykkede på alarmen, der havde forbindelse over til varmemesterhuset, men inden de overhovedet dukkede op, var vi for længst væk igen. Ingen fandt nogensinde ud af, at det var Christian og mig, der stod bag.

Vi gjorde det som hævn over, at Mette fik stuearrest i tide og utide. Vi syntes, det var synd for hende, at hun næsten aldrig var med. Hun var ikke en del af fællesskabet på den måde, og det var hendes sure fars skyld.

Jeg griner stadig ved tanken om elevatoren. Gad vide, hvem af os der kom på den idé? Det husker jeg ikke længere, men det var nok Christian. Han kunne være noget af en spasmager. Det havde han fra sin mor.

Hun var altid i godt humør. På nær dengang han faldt ned fra kastanjetræet. Der hylede hun som en stukken gris. Det alvorlige og ulykkelige passede ikke til hende. Det forsvandt heldigvis igen efterhånden, som Christian kom sig.

Det had, jeg har gået rundt med i alt for mange år, letter en smule. Jeg har ellers om nogen næret et indædt had overfor de voksne i mit barndoms kvarter for ikke at magte særlig meget.

Og myndighederne for ikke at bryde ind i selv de mest åbenlyse former for omsorgssvigt overfor os børn på forskellig vis. Men hadet skal ikke længere forfølge mig. Jeg vil ikke bruge mere af mit liv på at hade. For måske er der en dybere mening med det, at vi bliver tilkendt i livet af livet?

Ja, det må være sådan, det er, ellers giver det ingen mening. Jeg har været så frygtelig bange for, at et gensyn med stedet og et møde med kammeraterne fra dengang, ville skabe yderligere kaos i mig. Men gensynet har snarere været forløsende på sin egen skøre måde. Jeg frygter det ikke længere, og kammeraterne har jeg mod på at finde frem til nu.

Min krop føles lettere. Det er en rar følelse. Jeg finder min pung frem. Billederne finder jeg bag seddelrummet og lægger dem på sædet ved siden af mig. Billedet af mor og mig sammen samt ungdomsbilledet af mor er slidte.

Dem af mine egne børn er nye og i farver. De sidder alle tre og smiler stort. De ser sunde ud. Jeg glædes ved tanken om dem. Deres livsbetingelser er så meget anderledes, end mine egne var. Det betyder hele forskellen for mig. Deres mor er fantastisk. Hun storgriner på billedet fra vores bryllup. Sådan er hun bare. Mødet med hende i tidernes morgen ændrede alt for mig.

Hun evnede at se bag vreden, og hun havde styrken til at blive, selv når jeg var urimelig. Hun er det smukkeste menneske på denne jord. Jeg skylder hende alt. Hun formår at elske ubetinget, og hun er den bedste mor, vores børn kunne ønske sig.

Jeg smækker bildøren og lægger billederne tilbage i pungen. Ringen er sluttet med dette gensyn. Det har taget mig mange år at nå hertil.

Jeg har længe ønsket at komme tilbage, men modet har ikke rakt til det, før jeg blev tvunget af omstændighederne.

Jeg starter bilen. Det er på tide at komme hjemover. Barndommens rum tager jeg med mig på godt og ondt, da jeg bakker bilen ud fra parkeringspladsen. Dette var min virkelighed de første femten år af mit liv. Det kan ikke være anderledes. Den grå beton glider langsomt i baggrunden. Gad vide, om grønthandleren stadig ligger samme sted som dengang?

Måske skulle jeg køre forbi og kigge, inden jeg kører hjem til gården på øen. Det kan jeg godt nå, inden færgen sejler.



